

SXEDIO.F41

16.8.1947: Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΔΕΡΚΩΝ ΙΩΑΚΕΙΜ ΦΕΥΓΕΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΑΛΛΑ Η ΑΡΙΣΤΕΡΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΣΤΟΝ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟ ΘΡΟΝΟ ΣΕ ΑΝΤΙΘΕΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΔΕΞΙΑ ΠΟΥ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΕΡΥΝΕΙΑΣ ΜΑΚΑΡΙΟΥ. Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΤΟ ΠΛΕΥΡΟ ΤΟΥ ΜΑΚΑΡΙΑΚΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ

Με το θάνατο του Λεοντίου δημιουργείται και πάλι ένα μεγάλο κενό που θα έρριχνε τις δύο παρατάξεις, Δεξιά και Αριστερά, **36** μόλις ημέρες μετά, σε ένα νέο προεκλογικό αγώνα για πλήρωση του ύπατου αξιώματος στο νησί.

Ο προεκλογικός αγώνας ήταν φυσικό ότι θα συνέβαλλε σε μικρή καθυστέρηση στην προώθηση των σχεδίων των Βρετανών για τη σύγκληση της Διασκεπτικής Συνέλευσης.

Στην καθυστέρηση των βρετανικών σχεδίων θα συνέβαλλαν επίσης και οι εκλογές για την ανάδειξη νέων Μητροπολιτών.

Επρεπε όμως πρώτα να εκλεγεί ο νέος Αρχιεπίσκοπος και να συμπληρωθούν οι Επισκοπικοί θρόνοι Κιτίου και Πάφου καθώς ο μόνος επιζών ήταν ο Μητροπολίτης Κυρηναίας Μακάριος, ένας πολύ φαντικός αντικομμουνιστής ιεράρχης.

Για τον Μητροπολίτη Μακάριο δεν υπήρχε πλέον θέμα όρκου να μη διεκδικήσει τον θρόνο του Αποστόλου Βαρνάβα, μια και τον είχε παραβεί, κατά τη γνώμη του, πρώτος ο μ. Λεόντιος, με το να αποδεχθεί εκλογή.

Οι Μακάριος και Λεόντιος είχαν δώσει, ως Μητροπολίτες ακόμα, όρκο ενώπιον του Ευαγγελίου, ότι δεν θα αποδέχονταν εκλογή στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο και ότι θα προσκαλείτο εξωκλιματικός για να τη θέση, αλλά η Αριστερά επέμενε μέχρι τέλους και τον επέβαλε, με τη βοήθεια του Μητροπολίτη Δέρκων Ιωακείμ, πράγμα που αποδέχθηκε τελικά με το στανιό του και ο Κυρηναίας Μακάριος.

Για τη Δεξιά υπήρχε ως εκ τούτου υποψήφιος, ο Κυρηναίος Μακάριος, ο οποίος, ωστόσο, βρισκόταν σε πολύ προχωρημένη ηλικία.

Έτσι πρόβαλλε ως υπαλλακτική λύση, σε περίπτωση που ο ίδιος δεν θα δεχόταν την εκλογή, τον Αργυροκάστρου Παντελεήμονα, τον οποίον ευνοούσε μάλιστα και η επίσημη Αθήνα, η οποία έρριχνε στη νέα εκλογή καθαρά και ανοικτά το βάρος της υπέρ της Δεξιάς Παράταξης.

Εξάλλου δεν είχε άλλη επιλογή δεδομένης της διαμάχης στην Ελλάδα με τους Κομμουνιστές στον εμφύλιο πόλεμο.

Η ανάμιξη της Αθήνας γινόταν τόσο με μηνύματα και με εκπομπές του Ελληνικού Ραδιοφώνου που καθημερινά προπαγάνδιζε υπέρ του υποψηφίου της Δεξιάς.

Το ΑΚΕΛ και η Παράταξη Εθνικής Συνεργασίας του Ιωάννη Κληρίδη, δεν μπορούσε να παραμείνει αδρανής. Ο προηγούμενος θρίαμβος της, με την εκλογή του Λεοντίου στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο, σήμαινε πολλά και ρίφθηκε κι' αυτή στη μάχη.

Ο μαναδικός γνωστός ιεράρχης στον τόπο ήταν ο Μητροπολίτης Δέρκων, ο οποίος για τρεις περίπου μήνες είχε προεδρεύσει και της Ιεράς Συνόδου της Κύπρου, ως απεσταλμένος του Πατριαρχείου και ο οποίος φαινόταν να συμφωνεί μαζί με την Παράταξη Εθνικής Συνεργασίας, ενώ επέμενε μάλιστα στην εκλογή του Μητροπολίτη Λεοντίου και είχε παίξει σημαντικό ρόλο στο παρασκήνιο για να τον πείσει να αποδεχθεί την παρά τον όρκο που είχε δώσει.

Ο ρόλος του στην εκλογή του Λεοντίου ήταν αποφασιστικής σημασίας. Και η Αριστερή Παράταξη δεν τον ξέχασε τώρα.

Έτσι η Αριστερά έρριψε όλο το βάρος της υπέρ της εκλογής του Ιωακείμ.

Όμως τώρα τα συνθήματα είχαν αλλάξει. Η Αριστερά προηγουμένως, υποστηρίζοντας την εκλογή του Λεοντίου έρριχνε το σύνθημα "παπούτσι από τον τόπο σου", ενώ τώρα έπρεπε να βρει άλλο τρόπο για να

προωθήσει τον Δέρκων καθώς ήταν η Δεξιά που υποστήριζε τώρα το σύνθημα της.

Δικαιολογία για την υποψηφιότητα του Δέρκων, ενός εξωκλιματικού, έδωσε χαρακτηριστικά ο Πλουτής Σέρβας, πρώην Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ και Δήμαρχος Λεμεσού και στέλεχος της Παράταξης Εθνικής Συνεργασίας, ένας άνθρωπος που βρισκόταν πίσω από κάθε κίνηση της Αριστεράς από την ίδρυση του ΑΚΕΛ το **1941**.

"Όταν ούτε παντούφλα νιόπια δεν μας έμεινε, όχι μόνο παπούτσι είμαστε υποχρεωμένοι να ζητήσουμε αλλά και τον καλύτερο του εξωτερικού".

Εξ' άλλου ο Φιφής Ιωάννου, Γενικός Γραμματέας του ΑΚΕΛ και διάδοχος του Πλουτή Σέρβα στην ηγεσία του Κόμματος, άρχισε να αρθρογραφεί και στα άρθρα του στο "Δημοκράτη" υποστήριζε την υποψηφιότητα του Δέρκων Ιωκαείμ χαρακτηρίζοντας την ρωμαλέα.

Πολύ επαινετικά λόγια για τον Δέρκων είχε και ο Παφίτης Λοΐζος Φιλίππου, Γενικός Αντιπρόσωπος του Λεοντιακού Μετώπου προηγουμένως, ο οποίος σε άρθρο του στις **8 Αυγούστου 1947** στο "Δημοκράτη" και πάλι, αφού αναφερόταν στον τρόπο που εξελέγησαν οι διάφοροι Επίσκοποι της Κύπρου τόνιζε για τα προσόντα του Δέρκων:

"Στο χηρεύοντα θρόνο θα ανέλθει Επίσκοπος έχων όχι μόνον τα τυπικά προσόντα, αλλά και διανοητικήν ικανότητα, ευστροφίαν νου και εξαιρετικήν αξίαν για να δυνηθεί να ανταποκριθεί εις τας πολλαπλὰς ευθύνας τας οποίας συνεπάγεται η διαχείρισις της Εκκλησίας μας και η ηγεσία ενός λαού **350.000** ατόμων, αγωνιζομένων διά την εθνικήν του αποκατάστασιν. Δυστυχώς σήμερον δεν υπάρχει κανένας Κύπριος Επίσκοπος δυνάμενος να αναλάβη το Αρχιεπισκοπικόν θρόνον. Ο σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κυρηνείας κ. Μακάριος κατέχεται υπό γήρατος, διότι έχει το **78ον** έτος της ηλικίας του και έχει υποστεί σοβαρόν κλονισμόν της υγείας του.

Ο ίδιος διεκήρυξεν ότι δεν επιθυμεί ούτε δύναται να διακυβερνήση τον Αρχιεπισκοπικόν

θρόνον.

Υπό τας περιστάσεις αυτάς η εκλογή γνωστού εξωκλιματικού Επισκόπου ανεγνωρισμένης αξίας και ικανότητας επιβάλλεται διότι όχι μόνον αποτελεί την καλύτεραν εξυπηρέτησιν της Εκκλησίας μας, αλλά και διότι ταυτόχρονα δεν θίγει την φιλοτιμίαν Κυπρίων κατωτέρων Κληρικών εχόντων τα τυπικά προσόντα διά να ανέλθουν εις τον Αρχιεπισκοπικόν θρόνον. Τώρα ποίος θα είναι ο Επίσκοπος αυτός είναι το ερώτημα, την απάντησιν του οποίου με ξεχωριστόν ενδιαφέρον αναμένει ο ελληνικός πληθυσμός της νήσου. Αναμφισβητήτως η εκλογή του Αγίου Δέρκων αποτελεί ιδεώδη λύσιν. Ιεράρχης ευρισκόμενος εις την ακμήν της ηλικίας του, διευθύνας επιτυχέστατα το ελληνικόν Ορφανοτροφείον της Κωνσταντινουπόλεως με τους 1000 δοκίμους του επί οκταετίαν (1923-1931) Διευθυντής της Θεολογικής Σχολής της Χάλκης αντιπρίσωπος του Οικουμενικού Πατριαρχείου εις διαφόρους αποστολάς. Συνοδικός και Πρόεδρος διαφόρων επιτροπειών του, ευφυέστατος, εργατικώτατος και με αρίστας προθέσεις θα ετίμα τον αποστολικόν μας θρόνον. Κατά την σύντομον εδώ διαμονήν του όλοι όσοι τον εγνώρισαν, διεπίστωσαν τα εξαιρετικά του πνευματικά προσόντα, την φιλοπονίαν του, την σύνεσιν του και το βαθύ χριστιανικόν του πνεύμα".

Η προβολή του Αγίου Δέρκων από την Αριστερά ανησύχησε την Αθήνα και ιδιαίτερα το Πατριαρχείο και τον κάλεσαν αμέσως να επιτρέψει πίσω.

Ο Άγιος Δέρκων ήταν "πολιτικός" όπως τον χαρακτήρισε ένας που συνεργάστηκε μαζί του. Ήταν τετραπέρατος και ήξερε να ελίσσεται. Προφανώς, γνωρίζοντας τη δύναμη της Αριστεράς, είχε πιστέψει ότι θα μπορούσε να ανέλθει στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο της Κύπρου, αλλά το Πατριαρχείο και η επίσημη Ελλάδα δεν είδαν με καλό μάτι τους δεσμούς του με το ΑΚΕΛ και τον κάλεσαν να εγκαταλείψει την Κύπρο, τασσόμενος έτσι με την υποψηφιότητα του Μακαρίου.

Ο Δέρκων έφυγε στις 16 Αυγούστου και ήταν

βέβαιος ότι δεν θα επέστρεφε στο νησί.

Αλλά την τελευταία στιγμή άφησε να εννοηθεί, ότι αν ο λαός τον εξέλεγε Αρχιεπίσκοπο θα επέστρεφε ή θα τα κατάφερνε να πείσει το Πατριαρχείο να τον αφήσει να έλθει, για να υπηρετήσει την Εκκλησία του Αποστόλου Βαρνάβα.

Σύμφωνα με τον Πυγμαλίωνα Ιωαννίδη, που προέπεμψε τον Δέρκων κατά την αναχώρησή του, αυτός του είπε ότι "αν το θέλημα του Θεού εκλεγεί, δεν θα αρνηθεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του εις την Κυπριακήν Εκκλησίαν".

Η απομάκρυνση του Δέρκων άφησε πλέον ανοικτό το δρόμο προς τον Κυρηνεΐας Μακάριο που ευνοούσαν τόσο το Πατριαρχείο όσο και η Ελληνική Κυβέρνηση.

Δυο μέρες μετά την αναχώρησή του Δέρκων ο ραδιοσταθμός των Αθηνών έρριχνε το βάρος του ανοικτά πλέον υπέρ του Κυρηνεΐας και εξαπέλυε επίθεση εναντίον της Αριστεράς:

"Ο αγών διά την αρχιεπισκοπικήν εκλογήν καθίσταται οσημαέρα εντονώτερος, εν Κύπρω. Εις τον αγώνα αυτόν πρωτοστατεί η Παγκύπριος Ελληνική Σοσιαλιστική Πρωτοπορία Πάφου, η Παναγροτική Ένωση Κύπρου και άλλα Εθνικόφρονα κόμματα. Ολόκληροι ήδη περιφέρειαι της νήσου εξεδηλώθησαν υπέρ της υποψηφιότητας του μαρτυρικού και ηρωϊκού Ιεράρχου Μητροπολίτου Κυρηνεΐας Μακαρίου, την οποία υποστηρίζει επίσης εκθύμως σύμπας ο εθνικόφρων τύπος της νήσου.

Πιστεύεται ότι ο σεβασμιώτατος Μακάριος θα αποδεχθή την εκλογήν. Απας ο εθνικός λαός της Κύπρου διά την περίπτωσιν αυτήν έχει κηρυχθή υπέρ του επίσης ηρωϊκού αγωνιστού Μητροπολίτου Αργυροκάστρου."

Στις 20 Αυγούστου ο ίδιος ραδιοσταθμός καλούσε έμμεσα αλλά σαφώς το Μητροπολίτη Δέρκων να δηλώσει και δημόσια ότι δεν αποδεχόταν την υποψηφιότητα:

"Μετ' απορίας αλλά και δυσφορίας ηκούσθη υπό των εθνικοφρόνων, ότι ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης

Δέρκων κ. Ιωακείμ δεν έφθασε μέχρι της στιγμής να αποκηρύξει την προβαλλομένην υπό των κομμουνιστών και συνοδοιπόρων υποψηφιότητα του διά τον Αρχιεπισκοπικόν θρόνον, δεδομένου ότι κατήλθεν εις Κύπρον διά να μετάσχη της Ιεράς Συνόδου και ουχί να επιτρέψη να γίνη εκμετάλλευσις του ονόματος του υπό των κομμουνιστών".

Την επομένη η επίσημη Ελλάδα εξασφάλιζε εκείνο που ήθελε. Μόλις πάτησε το πόδι του στον Πειραιά ο Δέρκων θα πρέπει να πιέστηκε να δηλώσει και υπογράψει μάλιστα ότι δεν επρόκειτο να δεχθεί εκλογήν στον Αρχιεπισκοπικό θρόνο της Κύπρου. Μετέδωσε ο Ραδιοσταθμός των Αθηνών:

"Κατά δημοσιογραφικάς πληροφορίας ο Άγιος Δέρκων είναι αποφασισμένος να μη αποδεχθή την υπό των κομμουνιστών προβαλλομένην υποψηφιότητα του διά τον Αρχιεπισκοπικόν θρόνον της Κύπρου, δηλώσας κατηγορηματικώς και εγγράφως ότι επιστρέφει εις Κωνσταντινούπολιν και ότι δεν πρόκειται να επανέλθη εις Κύπρον".

Η Αριστερά στην Κύπρο συνέχιζε όμως να προβάλλει τον Δέρκων ως υποψήφιο και ιδιαίτερα τη δήλωση του που είχε κάμει πριν φύγει από το νησί, ότι δηλαδή αν εκλεγόταν θα επέστρεφε στο συνέδριο του ΑΚΕΛ στις 14 Σεπτεμβρίου, 1947, ανακοινώθηκε και επίσημα η απόφαση του Κόμματος να υποστηρίξει τον Δέρκων.

Αναφερόταν την απόφαση του Συνεδρίου:

"Σε πλήρη αντίθεση με τους τέτοιους σκοπούς των εθνικοφρόνων στέκεται το Παγκύπριο παλλαϊκό μέτωπο που υποστηρίζει την ρωμαλέαν και ακομμμάτιστην και διαλλακτικήν και συνδιαλλακτικήν υποψηφιότητα του Αγίου Δέρκων, συνεχίζοντας τις μακρές αγωνιστικές παραδόσεις του Παγκυπρίου Λεοντιακού Μετώπου για εθνικήν ενότητα για συνεργασίαν για μια Εθναρχία που να στέκεται υπεράνω κομμάτων, συμφιλιωτών του λαού και όχι παραταξιακό φλάμπουρο".

Ο προεκλογικός πυρετός πήρε διαστάσεις με συλλαλητήρια εκ μέρους της Αριστεράς και

συγκεντρώσεις της Δεξιάς σε όλες τις πόλεις και την ύπαιθρο. Για πολλές μέρες συνεργεία του "Μακαριακού" Μετώπου και του Μετώπου του "Δέρκων", όπως ονομάστηκαν οι οργανωμένοι υποστηρικτές των δύο υποψηφίων, όργαναν την Κύπρο και με ομιλίες και συνθήματα καλούσαν το λαό να διαλέξει μεταξύ του Κυρηναίας Μακαρίου και του Αγίου Δέρκων.

Αποκορύφωμα της προεκλογικής εκστρατείας ήταν η ομιλία του Ιωάννη Κληρίδη, αρχηγού της Παράταξης Εθνικής Συνεργασίας που τόλμησε να μιλήσει στο άντρο του Κυρηναίας, την Κερύνεια, στις **22 Σεπτεμβρίου 1947**.

Στις **4 Οκτωβρίου**, παραμονή των εκλογών για την ανάδειξη των Ειδικών Αντιπροσώπων, ο "Δημοκράτης" εκφραστικό όργανο του ΑΚΕΛ, ξεσπάθωσε και σε μια άγρια επίθεση του εναντίον της Εθναρχίας και της Δεξιάς αναφέρθηκε σε προδότες και υπερπροδότες, διασπαστές, βασανιστές της χήρας και του ορφανού, διαφθορείς των φτωχών κοριτσιών, ρουφηκτές του αίματος του λαού και σε ανθρώπους του σκότους και της συμφοράς.

Ανέφερε το δημοσίευμα που ήταν ενδεικτικό του κλίματος και του φανατισμού που επικρατούσε:

"Θυμηθήτε ότι:

-Εκείνοι που χθες σας βρίζανε και σας αποκαλούσαν χύδην όχλον,

Οι τοκοφλύφοι που σας άφησαν χωρίς σπίτι και χωράφι,

Οι συνεργάτες με την Κυβέρνησιν,

Οι ήρωες της παλμεροκρατίας,

Οι άνθρωποι με τα παράσημα και τους τίτλους,

Οι πατριώτες των λόγων και της πολυθρόνας

Οι προδότες και υπερπροδότες στην πράξη των εθνικών μας δικαίων,

Οι διασπαστές των λαϊκών μας δυνάμεων,

Οι υποστηρικτές του Πορφυρίου και οι σημερινοί υπέρμαχοι του "παπούτσι από τον τόπο σου",

Οι υβριστές και προπηλακιστές του Λεοντίου,

Οι βασανιστές της χώρας και του Ορφανού,

Οι διαφθορείς του φτωχού κοριτσιού,
Οι κλέφτες και ρουφουκτές του αίματος του
λαού,

Οι άνθρωποι του σκότους, του μίσους και της
συμφοράς,

έρχονται σήμερα να ζητήσουν την ψήφον σας.

Σας ζητούν την ψήφον σας κρυμμένοι πίσω από
τον άρρωστο Δεσπότη, που ξέρουν καλά οι λαοπλάνοι
και τυχοδιώκτες ότι δεν κάνει για Αρχιεπίσκοπος,
ότι χρησιμοποιούν το όνομά του Μακαρίου για να
κουβαλήσουν πάνω στο όνομά του και τη φήμη του
κάποιον ξένον, κάποιον Αργυροκάστρου, κάποιον
Καρυστίας.

Ασελγούν πάνω στο σύνθημα "Μακάριον και μόνον
Μακάριον" για να ετοιμάσουν τον δρόμον κάποιου
ξένου.

Η ψήφος σου είναι το πιο πολυτιμο κομμάτι του
εαυτού σου, της συνείδησης του. Μη το πετάς στα
σκυλιά που είναι συναγμένα ολόγυρα σου. Φύλαξε το.
Κάνε το μαύρο μολύβι και μαύρισε και πίσσωσε μ' αυτό
τους αγύρτες που πάνε να σε ξεγελάσουν.

Εργαζόμενε λαέ της πόλης και της υπαίθρου
ετοιμάσου. Αύριον δίνεις την πιο τίμια μάχη στο
πεδίο της τιμής και της αξιοπρέπειας. Μάχη για την
υπεράσπιση των οικονομικών σου κατακτήσεων, του
εθνικού σου ιδανικού.

Αγωνίσου και κέρδισε τη μάχη αυτή γιατί μόνον
έτσι θα κρατήσεις τις θέσεις για τα αυριανά σου
ξεκινήματα για περαιτέρω κατακτήσεις, για εθνική
λευτεριά και κοινωνική δικαιοσύνη.

Κρατείς στα χέρια σου τη δύναμη του σήμερα
και το αύριο σου ανήκει.

Μην επιτρέψεις να σκυλλέψουν οι εχθροί σου.

Προχώρει στο πεδίο της μάχης.

Θαρρετά πάλεψε για να κερδίσεις τη νίκη γιατί
σου ανήκει, γιατί είναι δική σου, χίλιες φορές δική
σου η νίκη".

Από πλευράς Δεξιάς Παράταξης οι διάφοροι

ομιλητές (Μιχαλάκης Πισσάς Γ.Γ. της ΣΕΚ, της οργάνωσης των οργανωμένων της Δεξιάς σε απάντηση στην ΠΕΟ, την οργανωμένη οργάνωση των οργανωμένων εργαζομένων της Αριστεράς) Ν. Κλ. Λανίτης και Θεμιστοκλής Δέρβης, Γενικός Γραμματέας του ΚΕΚ) επέκριναν δριμύτητα τη στάση του ΑΚΕΛ και χρησιμοποιούσαν και αυτοί σκληρή γλώσσα για να καταδικάσουν τη στάση του, ιδιαίτερα την απόφαση του για συμμετοχή στη Διασκεπτική που θεωρείτο προδοτική ενέργεια.

Ο Δέρβης μιλώντας στη Λευκωσία στις παραμονές των εκλογών των 1000 και πλέον ειδικών αντιπροσώπων, αφού εξήρε τα προσόντα του Μητροπολίτη Μακαρίου πρόσθεσε:

"Λαέ, εκ του αυριανού αποτελέσματος της επικείμενης μεγάλης συρράξεως θα εξαρτηθή η τύχη σου, η εθνική και αυτή ακόμη η υλική σου υπόστασις.

Αύριον διενεργείται και το πραγματικόν διά την Ένωσιν δημοψήφισμα. Αλλά πρέπει να πολεμήσωμεν. Πρέπει να πολεμήσετε με όλας σας τας δυνάμεις. Κρατούμεν την νίκην με την δικήν σας την θέλησιν στα χέρια μας.

Ας ζητήσωμεν επίμονα ακούραστα, σκληρά, να γίνη της ελληνικής Κύπρου το θέλημα. Αύριον πάντες οι Έλληνες, με το ψηφοδέλτιον στο χέρι, πρέπει να σφυρηλατήσουν αρραγείς τους εθνικούς κρίκους.

Ναι, σε χαιρετίζει η Εθνικόφρων Παράταξις, γιγάντιε και ορμητικέ Λαϊκέ χείμαρρε, ως τον προάγγελον της αυριανής περιφανούς νίκης.

Λευκότερη, γοργότερη, μας προσμειδιά η ΝΙΚΗ. Ναι, η Νίκη η Λαϊκή, η παλλαϊκή, η Παγκύπρια, η Εθνική, η Μεγάλη Νίκη.

Η Νίκη της Κύπρου, η Νίκη της Μεγάλης Ελλάδος. Με την ευφρόσυνον αυτήν ισχύν και με την ασφαλεστέραν πεποίθησιν εις την καρδίαν. Σας προπέμπομεν αύριον, τίμιοι και εθνικοί ψηφοφόροι εις τας κάλπας".

Αφού ο Δέρβης κάλεσε στη συνέχεια το λαό να προσέλθει "κατανικών κάθε αμέλειαν και κάθε

αδιαφορίαν" στις κάλπες ως "αδυσώπητος Εριννύς και μέγας εκδικητής" για τα εθνικά ιδανικά και για τη διαφύλαξη των παραδόσεων των ιερών και οσίων κατέληξε:

"Λαέ, δεν έχεις να εκλέξεις πρόσωπα. Είτε θα απαρνηθείς την ψυχήν και την Ιστορίαν Σου, είτε θα σταθείς φρουρός της σκευοθήκης των μεγάλων ιδανικών διά τα οποία ηγωνίσθη η φυλή των Ελλήνων από τα βάθη του απροσμετρήτου χρόνου.

Η θα εξακολουθής να σκέπτεσαι και να δρας ως Ελλην, ως υπερέλλην με τας ανησυχίας και τους παλμούς και τες λαχτάρεις, τες πίκρες και τα όνειρά σου, τα οποία ως παρακαταθήκην ιερών μεταλαμπαδεύει η κάθε απερχόμενη γενεά εις την νεωτέραν ή θα σβύσης αύριον και θρησκείαν και Πατρίδα και εθνικούς πόθους και όνειρα και Ιστορίαν τεσσάρων χιλιοτηρίδων. Και όταν αύριον θα εορτάσης αγαλλιών και υπερήφανος τα επινίκεια Σου, θα δικαιούται να σου αναφωνήση το παγκύπριον, και προ παντός το Πανελλήνιον "Ελληνικέ Κυπριακέ Λαέ, άξιος εφάνης της Μεγάλης Πατρίδος σου, άξιος της Ιστορίας σου, εκλέγων Αρχιεπίσκοπον και Εθνάρχην σου τον Εθνομάρτυρα ΜΑΚΑΡΙΟΝ.

Ζήτω η Μεγάλη Ελλάς.

Ζήτω η Ενωσις".

Εξάλλου η εφημερίδα του Δέρβη "Εθνος" που ήταν ταγμένη στο πλευρό της Εθναρχίας με έκκληση της προς το λαό της Δεξιάς την ημέρα των εκλογών τον καλούσε να μαυρίσει τους ύπουλους, όπως τους αποκαλούσε, εχθρούς της πατρίδας.

Εγραφε η εφημερίδα:

"ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΛΞΕΙΣ. Ολοι σήμερα εις τας επάλξεις ωπλισμένοι με το τιμιώτερον και αποτελεσματικώτερον όπλον, την ψήφον μας.

Η ΒΕΒΑΙΑ νίκη μας να γίνη μεγαλειώδης και θριαμβευτική.

ΠΡΕΠΕΙ ν' αποκρουσθή οριστικώς και συντριπτικώς η ύπουλος επίθεσις του αθέου

Κομμουνισμού και των εθνοπροδοτών κατά της Εκκλησίας και της Εθναρχίας μας.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΛΞΕΙΣ. Διά να καταφέρωμεν το θανάσιμον πλήγμα κατά των υπούλων εχθρών της Θρησκείας και της Πατρίδος μας. Διά να συντρίψωμεν τους ασεβείς και τους προδότας. Διά να συνεχίσωμεν την ένδοξον ιστορίαν της φυλής μας και να περιφρουρήσωμεν φρουρόν ακοίμητον των ιερών και των οσίων μας ιεροπρεπέστατον Πρωθιεράρχην και ακαταβάλητον εθνικόν αγωνιστήν, τον μάρτυρα και ήρωα ΜΑΚΑΡΙΟΝ.

ΟΙ ΑΔΙΑΦΟΡΟΙ, οι αδρανείς και οι καθυστερημένοι γίνονται ακούσιοι συνεργοί των ασεβών και των προδοτών. Κανείς να μη υστερήση. ΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΠΑΛΞΕΙΣ.

Εξάλλου το Παγκύπριο Μακαριακό Μέτωπο, τόνιζε την ημέρα των εκλογών ότι οι ψήφοι του λαού αποτελούσαν σφαίρες που θα έμπαιναν στο σώμα του Κομμουνισμού και θα τον σκότωναν:

ΕΛΛΗΝΕΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ,

Σήμερον είναι η μεγάλη ημέρα διά την Εκκλησίαν και την Πατρίδα μας.

Καλείσθε σήμερον εις τας κάλπας διά να εκτελέσετε το ύψιστον καθήκον που έχει πας Έλλην Κύπριος,

Δώσατε την ΝΙΚΗΝ θριαμβευτικήν εις το Παγκύπριον Μακαριακόν Μέτωπον.

Και αποδείξατε, ότι η θέλησις και η απόφασις του Παντοδύναμου Λαού είναι να αναβιβάση με ένα παλλαϊκόν δημοψήφισμα εις τον Αρχιεπισκοπικόν και Εθναρχικόν Θρόνον, τον μόνον άξιον διάδοχον του αιιδίμου Λεοντίου, τον σεβάσμιον Μητροπολίτην ΜΑΚΑΡΙΟΝ.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΑΙ

Προσέλθετε όλοι εις τας κάλπας. Φρουρείστε την εκλογήν. Προστατεύσατε τους εκλογείς από οιανδήποτε απόπειραν εκβιασμού, τρομοκρατίας ή δωροδοκίας.

Η στρατευμένη Εκκλησία μας και η αγωνιζομένη

Πατρίς μας, σας καλεί εις τας επάλξεις. Σας καλεί να δώσετε την μεγάλην μάχην και να καταγάγετε θριαμβευτικήν νίκην.

Ολόκληρος η Ελληνική Κύπρος που μοναδικόν Πόθον έχει την Ενωσιν και μόνον την Ενωσιν, πρέπει να διεξαγάγη σήμερον ένα Ενωτικόν δημοψήφισμα και να συγκλονισθή με την μεγαλειώδη ΝΙΚΗΝ του Παγκυπρίου Μετώπου.

ΠΡΟΣΦΙΛΕΙΣ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΑΙ

Εις τον Εθνικόν στίβον της σήμερον πρέπει να εξέλθη νικήτρια και θριαμβευτική η τιμή της Πατρίδος μας Κύπρου,

Εργασθήτε φανατικά και ακούραστα.

Ταχθήτε εις τον αγώνα πάντα Ελληνα, ως στρατιώτην της μαχομένης Πατρίδος μας.

Αι ψήφοι που είναι σφαίραι που θα εμπηγούν εις το σώμα του αθέου και απάτριδος Κομμουνισμού και θα τον μεταβάλουν πλέον διά παντός εις άσαρκον και ακίνητον πτώμα.

Αναστηλωμένον, μεγαλοπρεπές, ακμαίον και πανίσχυρον θα προβάλη σήμερον, είμεθα βέβαιοι, το ανάστημα της δούλης Πατρίδος μας και διάτορος θα ακουσθή η θριαμβευτική ιαχή της Νίκης.

- Ζήτω το Εθνικόν μας Σύμβολον.
- Ζήτω ο Πατριώτης πολεμιστής
- Ζήτω ο Εθνάρχης μας.
- Ζήτω ο Σημαιοφόρος της Ενώσεως.
- Ζήτω ο Πανένδοξος Ελλάς.
- Ζήτω η Ελληνική Κύπρος.